

**សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិលមីយ៉ាន់ម៉ា (ភូមា) និងកម្ពុជា ផ្តោល
លើការគាំទ្ររបស់លោក ហ៊ិន សែន លើរបបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ាជុនតា**

ថ្ងៃទី ៤ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២២

យើងជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលមានហត្ថលេខាខាងក្រោមតំណាងឱ្យប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា និង
កម្ពុជា សូមថ្កោលទោសយ៉ាងដាច់អហង្គរចំពោះលោក ហ៊ិន សែន ក្នុងការគាំទ្ររបបយោធាឧក្រិដ្ឋកម្ម
នៅក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា និងទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបជាបន្ទាន់ពីអន្តរជាតិដើម្បីបញ្ឈប់យ៉ាង
ប្រញាប់នូវយុទ្ធនាការរកម្មរបបយោធាជុនតា។

របបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ាបាននិងកំពុងប្រើអំពើហិង្សាយ៉ាងយោរយៅដើម្បីបង្កការភិតភ័យដល់
ប្រជាជនទូទាំងប្រទេសចាប់តាំងពីការប៉ុនប៉ងរដ្ឋប្រហារនៅថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២២។ ប្រជាជនមី
យ៉ាន់ម៉ានៅតែបន្តទប់ទល់យ៉ាងខ្លាំង ដោយទទួលបានជោគជ័យក្នុងការរុញច្រានរបបយោធាដែល
បរាជ័យក្នុងការទទួលបានការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃរបបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ាបន្ទាប់ពី១១ខែ
កន្លងទៅ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ របបយោធានៅតែបន្តប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាអនុស្សធម៌ ជាពិសេស
នៅក្នុងតំបន់ជនជាតិភាគតិច ដែលរួមមានឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម។

គិតត្រឹមថ្ងៃនេះ មនុស្សចំនួន ១.៣៩៣ នាក់ត្រូវបានសម្លាប់ រួមទាំងកុមារយ៉ាងហោចណាស់
១០០ នាក់ និងមនុស្ស ១១.២៩៦ នាក់ត្រូវបានឃុំខ្លួនដោយខុសច្បាប់ នេះបើតាមសមាគមជំនួយ
សម្រាប់អ្នកទោសនយោបាយ។ អ្នកដែលស្ថិតក្នុងការឃុំឃាំងប្រឈមនឹងការធ្វើទារុណកម្ម ឃាតកម្ម
និងការបង្កត់អាហារ និងទឹក។ ស្ត្រីត្រូវបានគេចាប់រំលោភ និងត្រូវបានរំលោភជាក្រុមទាំងក្នុងនិងក្រៅ
ពន្ធនាគារ។ ទ្រព្យសម្បត្តិពួកគេត្រូវបានឆក់ប្លន់ និងបំផ្លិចបំផ្លាញដោយទាហានរបបយោធា។ ចាប់តាំង
ពីខែកុម្ភៈមក ជនស៊ីវិលជាង ២៥០.០០០ នាក់ត្រូវបានផ្លាស់ទីលំនៅក្នុងប្រទេស។ ទីប្រជុំជន និងភូមិ
គេត្រូវបានដុតបំផ្លាញ ឬកំទេចចោលដោយការបាញ់ផ្លោងកាំភ្លើងធំ និងការវាយប្រហារតាមជើង
អាកាស។ គ្រឿងបរិក្ខារពេទ្យ និងបុគ្គលិកពេទ្យត្រូវបានវាយប្រហារ។ ជំនួយមនុស្សធម៌ត្រូវបានរារាំង
និងបំផ្លាញ និងមិនអាចទៅដល់ដៃប្រជាជនដែលត្រូវការជំនួយយ៉ាងស្រេកឃ្លានបំផុត។

ថ្មីៗនេះ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ របបយោធាបានចាប់ខ្លួនអ្នកភូមិស្នូតត្រង់ប្រមាណ ៤០
នាក់នៅជិតភូមិ Moso ភាគខាងលិចនៃទីប្រជុំជន Hpruso ក្នុងរដ្ឋ Karenni រួមទាំងស្ត្រី និងកុមារ ដាក់
ពួកគេនៅក្នុងឃានជំនិះ ខណៈដែលដៃរបស់ពួកគេជាប់ចំណង ហើយដុតពួកគេទាំងរស់។ ការសម្លាប់
រង្គាលស្រដៀងគ្នានេះបានកើតឡើងនៅភូមិ Dontaw ក្នុងក្រុង Salingyi ក្នុងតំបន់ Sagaing កាលពីថ្ងៃ
ទី ៧ ខែធ្នូ ដែលជនស៊ីវិល ១១ នាក់ត្រូវបានគេដុតសម្លាប់ទាំងរស់។ មុនពេលឧប្បត្តិហេតុនេះកើត

មាន របបយោធាបានសម្លាប់រង្គាលជនស៊ីវិលយ៉ាងតិច៤០នាក់ ជាឧប្បត្តិហេតុ អមនុស្ស ធម៌ បួនកន្លែង ផ្សេងៗ គ្នា នៅក្រុង Kani តំបន់ Sagaing កាលពីខែកក្កដា ។

ខណៈពេលដែលអំពើហោរហៅកំពុងប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងរដ្ឋ Karenni ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី ១៥ ខែធ្នូ មក របបភេរវករជនតាបានចាប់ផ្តើមបាញ់ផ្លែដោយប្រើអាវុធធុនធំនៅ Lay Kay Kaw និងតំបន់ជុំវិញ ក្នុងរដ្ឋ Karen ហើយក្រោយមកទៀតមានការវាយប្រហារតាមអាកាស ប្រើយន្តហោះទម្លាក់គ្រាប់បែក នៅតំបន់នោះដោយគ្មានពិចារណាឡើយ។ ការនេះបានធ្វើឱ្យជនស៊ីវិលស្លូតត្រង់ជាង ១០.០០០នាក់ ផ្លាស់ទីលំនៅ ចំនួនពាក់កណ្តាលនៃពួកគេក៏បានភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសថៃដើម្បីសុំកន្លែងជ្រក កោន អ្នកភូមិថៃខ្លះក៏ត្រូវផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅដែរ ព្រោះផ្ទះខ្លះដែលស្ថិតនៅតាមព្រំដែនថៃត្រូវបំផ្លាញដោយ ការបាញ់ផ្លែដោយកាំភ្លើងធំរបស់របបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ាជនតា។

ថ្ងៃក្នុងពិធីសម្ពោធសណ្ឋិត Hyatt Regency ថ្មីនៅទីក្រុងភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ លោក ហ៊ុន សែន បានបង្ហាញជាសាធារណៈថា អាទិភាពខ្ពស់បំផុតរបស់លោកនៅ ឆ្នាំ ២០២២ ខណៈដែលកម្ពុជាធ្វើជាប្រធានអាស៊ាន គឺគាំទ្រការវិលត្រឡប់របស់មីយ៉ាន់ម៉ាឱ្យទៅជា សមាជិកអាស៊ានពេញលេញ៖ ក្រោមរបបយោធាជនតាខុសច្បាប់ក៏ដោយ។ លោក ហ៊ុន សែន គ្រោង នឹងទៅបំពេញទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា នៅថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ ដើម្បីជួបពិភាក្សា ជាមួយមេដឹកនាំរបបប្តូរការលោក Min Aung Hlaing ដែលជាវិធានការមួយសម្រាប់ពង្រឹងរបប យោធាយោធា ដើម្បីបន្តយុទ្ធនាការភេរវកម្មប្រឆាំងនឹងប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ាតទៅទៀតប៉ុណ្ណោះ ។ ផែនការរបស់លោក ហ៊ុន សែន ដើម្បីធ្វើជាឯកតោភាគីក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិពហុភាគីក្នុងប្រទេសមី យ៉ាន់ម៉ាគឺមិនគ្រប់គ្រាន់ទាល់តែសោះព្រោះលោក ហ៊ុន សែន គួរតែដឹងច្បាស់ពីបទពិសោធន៍កម្ពុជា។ ការបញ្ចប់របបខ្មែរក្រហមដែលទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ និងអង្គការសហប្រជា ជាតិ គឺមិនមែនធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្តលម្អាកឡើយ ។

អំពើហិង្សាដែលកាន់តែរីកខ្លាំងឡើងប្រព្រឹត្តដោយរបបយោធាប្រឆាំងប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ា គឺ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ចំពេលមានការប្រល័យពូជសាសន៍លើជនជាតិភ្នំ ហ្គីងយ៉ា ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៧។ លោក ហ៊ុន សែន មិនត្រូវអត់ទោស និងសាទរចំពោះទង្វើអមនុស្ស ធម៌បែបនេះឡើយ ហើយគួរតែដឹងច្បាស់ពីការឈឺចាប់ និងការរងទុក្ខវេទនាយ៉ាងធំធេងនៃអំពើប្រល័យ ពូជសាសន៍លើប្រជាជាតិមួយ ដែលបានផ្តល់ឱ្យប្រជាជនកម្ពុជារាប់លាននាក់ជាជនរងគ្រោះ និងអ្នករស់ រានមានជីវិតពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយរបបខ្មែរក្រហមដ៏សាហាវយង់ឃ្នង ហើយលោក ហ៊ុន សែន ក៏មិនត្រូវផ្តល់ភាពស្របច្បាប់ឱ្យរបបប្រល័យពូជសាសន៍ទេ លោកក៏មិនត្រូវ បំភ្លេចទុក្ខលំបាករបស់ប្រជាជនកម្ពុជារាប់លាននាក់ដែលប្រឈមមុខនឹងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ដែរ។

លោក ហ៊ុន សែន បញ្ជាក់ជាថ្មីថា ដំណោះស្រាយសម្រាប់មីយ៉ាន់ម៉ាមិនអាចសម្រេចបានបើ គ្មានការចរចាជាមួយអ្នកដែលកំពុងកាន់អំណាចនោះទេ ប៉ុន្តែទីបំផុតអំណាចគឺស្ថិតនៅលើប្រជាជនមី យ៉ាន់ម៉ា ដែលបានប្រកាសយ៉ាងដាច់អហង្ការថា ពួកគេមិនចង់ឃើញការចរចាជាមួយរបបយោធាឧក្រិដ្ឋ នេះ ដែលកំពុងប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏សាហាវព្រៃផ្សៃ។

លោក ហ៊ុន សែន បានចាត់ទុកចលនាមិនគោរពច្បាប់ស៊ីវិល និងរដ្ឋាភិបាលបង្រួបបង្រួមជាតិ នៃប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ថាជាអ្នកប្រយុទ្ធនឹងព្រៃ ឬរដ្ឋាភិបាលស្រមោល។ ប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ាសូម ប្រកាសយ៉ាងដាច់អហង្ការថា ពួកគេនឹងមិនទទួលយកពាក្យសម្តីបែបនេះបានជាដាច់ខាតព្រោះពួកគេ ចាត់ទុកថាជាការប្រមាថដ៏អាក្រក់បំផុតហួសថ្លែង ។

ខណៈពេលដែលការសម្រេចចិត្តរបស់អាស៊ានក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ ២០២១ ក្នុងការដកមេដឹកនាំ របបយោធាលោក Min Aung Hlaing ចេញពីកិច្ចប្រជុំកំពូលប្រចាំឆ្នាំគឺមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ហើយជា ជំហានក្នុងទិសដៅត្រឹមត្រូវនោះ អាស៊ានត្រូវតែចាត់វិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់បន្ថែមទៀតដើម្បីដោះ ស្រាយវិបត្តិដែលកំពុងកើនឡើងនៅក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា។ ឧប្បត្តិហេតុនៃអំពើហឹង្សាខ្លាំងនាពេលថ្មីៗ នេះនៅក្នុងរដ្ឋ Karen និង Karenni និងតំបន់ Sagaing បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថាត្រូវតែមានការសម្រប សម្រួលជាបន្ទាន់ និងឱ្យកាន់តែខ្លាំងពីអន្តរជាតិ។ យើងជំរុញឱ្យអង្គការសហប្រជាជាតិ អាស៊ាន និង សហគមន៍អន្តរជាតិទូទៅ ចាត់វិធានការជាក់ស្តែង ដើម្បីបញ្ចប់យុទ្ធនាការភេរវកម្មរបស់របបយោធា ប្រឆាំងនឹងប្រជាជន និងឱ្យពួកគេទទួលខុសត្រូវតាមរយៈយន្តការគណនេយ្យភាពអន្តរជាតិ។

ដើមចមនៃវិបត្តិនៅមីយ៉ាន់ម៉ា គឺរបបយោធាជុនតា វាមិនត្រឹមតែបានបង្កឱ្យមានការឈឺចាប់ដ៏ធំ ធេងរបស់ប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបានបង្កការគំរាមកំហែងដល់សន្តិភាព និងស្ថិរ ភាពក្នុងតំបន់ទៀតផង។ ហ៊ុន សែន អាស៊ាន និងសហគមន៍អន្តរជាតិត្រូវតែដឹងថា របបយោធាមីយ៉ាន់ ម៉ាគ្មានចេតនាពិតប្រាកដក្នុងការអនុវត្តតាមការរក្សាស្ថិរភាពប្រាំចំណុចរបស់អាស៊ានទេ ហើយថាអាស៊ានតែ មួយគត់គឺគ្មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិនៅមីយ៉ាន់ម៉ាឡើយ។

អាស៊ានត្រូវតែទទួលស្គាល់រដ្ឋាភិបាលស្របច្បាប់នៃប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាគឺរដ្ឋាភិបាលបង្រួបបង្រួម ជាតិ ធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ និង NUG ហើយទាមទារឱ្យរបបយោធា បញ្ឈប់ជាបន្ទាន់នូវយុទ្ធនាការភេរវកម្មប្រឆាំងនឹងប្រជាជន។ ភាពអាចជឿជាក់បានរបស់អាស៊ានកំពុង ជាប់គាំង ហើយវាត្រូវតែដាក់សម្ពាធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើរបបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ាដើម្បីបញ្ចប់អំពើ ហឹង្សាដោយឥតឈប់ឈររបស់ខ្លួន និងគាំទ្រប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ាក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេ ដើម្បីបង្កើតលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យបែបសហព័ន្ធមួយ។

លើសពីនេះទៀត រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានត្រូវតែកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់ជាមួយ របបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ា និងបញ្ឈប់កម្មវិធី និងសកម្មភាពទាំងអស់ដែលផ្តល់ភាពស្របច្បាប់ដល់របប យោធា ព្រោះថាទង្វើទាំងនេះនឹងធ្វើឱ្យមានការស្មុគស្មាញក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្មនៃយោធាជនតាប្រឆាំងមនុស្ស ជាតិ និងឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម។

អាស៊ាន ក៏ដូចជាឧត្តមស្នងការសហប្រជាជាតិ និងក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលបានគាំទ្រការឯកភាពប្រាំចំណុចរបស់អាស៊ាន ត្រូវតែធានាថា លោក ហ៊ិន សែន មិនធ្វើសកម្ម ភាពតែម្នាក់ឯងនៅឆ្នាំ ២០២២ - ផ្តល់ភាពស្របច្បាប់ដល់របបយោធាមីយ៉ាន់ម៉ា និងពង្រឹងពួកគេ បន្ថែមទៀតដើម្បីបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែខ្លាំងនោះឡើយ។ ការធ្វើបែបនេះជាការ ប្រមាថដល់ប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ា និងកម្ពុជា ហើយថែមទាំងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពជឿជាក់ដែលធ្លាក់ចុះ រួចទៅហើយរបស់អាស៊ានក្នុងអំឡុងពេលដែលកម្ពុជាកាន់តំណែងជាប្រធានអាស៊ាននៅឆ្នាំ ២០២២។ ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងឧក្រិដ្ឋកម្មដ៏យោធាដែលប្រព្រឹត្តដោយលោក ហ៊ិន សែន និងលោក Min Aung Hlaing ត្រូវតែបានកែតម្រូវ ហើយលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សត្រូវតែបានស្តារឡើងវិញ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ និងមីយ៉ាន់ម៉ា។

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរកំពុងតស៊ូដោយឥតឈប់ឈរដើម្បីឱ្យបានលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យពេញលេញ និង ឱ្យមានការការពារសិទ្ធិមនុស្ស ហើយពួកគេបច្ចុប្បន្នកំពុងតែទាមទារឱ្យមានការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅឆ្នាំ២០២២។ ប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ា និងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែររួមសាមគ្គីគ្នាដើម្បីយកជ័យលើ មេដឹកនាំផ្តាច់ការជិះជាន់សង្កត់សង្កិនរាស្ត្រដែលបានមិនទទួលស្គាល់សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងកំពុងរំលោភសិទ្ធិ មនុស្ស។ ប្រជាជនមីយ៉ាន់ម៉ាសូមប្រកាសច្រានចោលទាំងស្រុងដោយគ្មានញញើតចំពោះផែនការបោះ ឆ្នោតដែលបានថ្លែងដោយរបបយោធាភេរវករនៅឆ្នាំ ២០២៣ ដូចដែលពួកគេបានបដិសេធយ៉ាងម៉ឺង ម៉ាត់រួចហើយក្នុងការប៉ុនប៉ងធ្វើរដ្ឋប្រហារបង្ហូរឈាមអស់រយៈពេល ១១ ខែកន្លងមកនេះ។

អង្គការសង្គមស៊ីវិលពីប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាដែលបានចុះហត្ថលេខាខាងក្រោម សូមប្រកាសយ៉ាងដាច់ អហង្ការថាយើងមិនស្វាគមន៍លោក ហ៊ិន សែននៅក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាជាដាច់ខាត ហើយអង្គការសង្គម ស៊ីវិលកម្ពុជាដែលបានចុះហត្ថលេខាខាងក្រោមនេះសូមប្រកាសថាអ្វីដែលលោក ហ៊ិន សែនធ្វើនេះគឺ សម្រាប់តែខ្លួនឯងទេ មិនមែនតំណាងឱ្យឆន្ទៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរឡើយ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង៖